

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FÜMUNKATÁRS: FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Szekelyföldi drágaság.

Öreg emberek mondják, hogy amióta meglátták ez árnyékvilágot, a maihoz fogható drágaság nem volt Szekelyudvarhelyen. Igaz ugyan, hogy országszerte hangos a panasz e tekintetben, de ilyen horribilis drágaság, mint nálunk, még Budapesten sincs; ott is jóval könnyebb az élet a háztartás minden ágában. Ha drágább is a hus: hasonlíthatatlanul jobb; nekünk csak az alja marad mindennek. A nálunk mesésen drága fát, ott az olcsóbb közsén pótolja. A ruházati cikkekért felényi árt fizetnek, mint mi, ebben a jámbor városkában. A dolog immáron annyira veszedelmes jellegűt öltött, hogy aggodva nézünk a jövőbe s kérdjük: meddig tart ez így?

Világítsuk csak meg a helyzetet az igazság világánál. Egy kg. marhahus ma nálunk 28 fillér. Ez mire a fazékba kerül, leszámítva a csontot s a hozzá nem tartozó, kutyának való részeket, kerek fél kilóra apad le. No most szegény aszszony! talál fel ebből 5—6 tagból álló családnak. Többet vennél, de ha férjed tisztviselő, szerény fizetéséből nem telik. Ha iparos: annak is ezer gond, csupa küzdelem az élete. Hogy aztán a munkában kifáradt s legalább is az izes ebédre nagyom is rászolgált férjednek s éhes gyermekeidnek mi jut e falatka husból: annak csak a jó Isten a megmondhatója.

Nos hogyan állunk a többi élelmiszerekkel?

A gazdasszony, ha kimegy 4—5 koronával a piacra, míg máskor tele kosárral tért haza, most alig vesz valamit. A tojás drágább, mint Budapesten; több a tojásszedő, mint az eladó. Nagy a kereslet; kevés a kínálat. Az élelmiszerek szedőinek sovány kezű, épen azért jól uralkodó alakjai már a város végén kihúzzák kezéből a falusi aszszonyoknak az áruát. Ez extra muos kofákat aztán az intra muos kofák váltják fel. Így történhetik aztán meg, hogy a piacra menő tisztviselőné, vagy iparosné már a harmadik-negyedik kézből vásárolja meg méregdrágán szükségleteit. Ugy halljuk, hogy maga a „Magyar gazdasági vásárcsarnok ellátó szövetkezet” helybeli fiókja is küld ki ilyenfajta „szedőket”, főleg tojásáruban, szegény piacunkra; tehát visz, ahelyett, hogy holmi

krumpliféléknél egyebet hozna. Vigyen el innen krumplit, mert az van bőven s a helyett, hogy vinne, hozzon vaját, tojást s több afélét; mert nekünk ezekben itt nemcsak hogy fölöslegünk nincs, hanem a termelés szükös volta miatt még szükségleteinket se képesek kielégíteni. Talán csak a nemes célu szekely-akció nem nézi továbbra is tétlenül, hogy míg a szekelységnek gazdaközönsege — látszólag — boldogul, addig hivatalnoki kara és iparos osztálya a tönk szélére jut. *Mi is szekelyek vagyunk. A segítő kéz rajtunk is elfér.*

A tejszövetkezetek igen hasznosak. Ám a tejtermelés elégtelensége miatt a tejet (tehéntej s annak is a savója) 20—24-fen fizetjük, míg Budapesten 15 fillérért jut hozzá a közönség. Megint csak a jámborképű szedőké a hazafias érdem, hogy egy pár sovány csibéért 3—4 koronát kérnek, hogy csak sátoros ünnepeken juthasson egy kis jó falathoz a városnak munkás és becsületes, mert reggeltől estig télen-nyáron dolgozó népe.

A szekely-akciónak lelkes munkájához, szép sikereihez mi is szívből gratulálunk, ám emberi jogunkban áll azt kívánni s ha arra kerül a sor, követelni is, hogy előbb tanítsuk meg, vezessük be a szekely gazdaközönseget az élelmiszerek nagyobb mérvű termelésébe s csak ha fölösleg lesz, akkor gondoljunk azoknak idegen helyeken való értékesítésére. Bizonyos az, hogy a gazdaközönség öröme nem a mi bánatunk. Azt azonban mi is elvárhatjuk, hogy a szekelymentési munkálatokban gondoljanak ránk is, mert elvégre vegetáriánusoknak nem állhatunk be. Aztán egyiknek a felsegítése a másiknak romján se nem igazságos, se nem tartós.

A németnek van egy közmondása: „Leben und leben lassen”. Ebben a nemes érzésnek és gondolkodásnak, ha az valóra válna, igen nagy erejét és mértékét találhatók fel.

Egy polgár.

A politikai helyzetről.

* Andrássy Gyula gróf Kassán beszámolót tartott. Beszéde elején a lefolyt válság történetével foglalkozott. Elmondotta, hogyan jött létre a megegyezés. A mostani helyzetet, mely a paktum alapján áll s amely ideiglenes állapotot, aszerint kell meg-

ítelni, hogy vajon a nemzetet és koronát sikerül-e a válság folyamata alatt egy álláspontra hozni. Ezt azonban csak a mai ideiglenes állapot lejárásakor lehet megtudni. Addig a céljuk az, hogy a mai helyzetet a nemzetre nézve minél hasznosabbá lehessen tenni és minél többet érhesse el az országos és nemzeti érdekek megvalósításából... Türelemmel és a nemzeti kormány becsületes, őszinte politikájában való bizalommal kell tehát figyelemmel kísérnünk a történendőket. Elernyedni, tétlenségben maradni és ölhetett kézzel várni azonban nem szabad. Minden oldalról jóindulatu munkálkodás segítse felépíteni az elenyészett jogokat, visszavarázsolni a nemzeti élet megfelelő folyamatát. Gyógyítsuk a gyógyítható sebeket. De ne kiméljük a gyökeres, néha talán fájdalmas operációtól sem. Mert csak ép testben lehet ép lélek. Takarítsuk meg nemzetünk testét a veszélyes, hovatovább mind nagyobb rothadást előidéző fekélyektől. Tiszta bort öntsünk a pohárba. Ne kísérletezzünk tovább a 67-es, közönséges politikával, hanem segítsük, ápoljuk a tiszta 48-as függetlenségi eszmék diadalhoz jutását. Megvalósítható az, csak tiszta szívből mindenkinek akarnia kell és egyenes, valódi magyar becsülettel kitartani mellette.

* A király és a 48 közelednek egymáshoz. Ezt bizonyítja a 48-as honvédek kassai emlékszóbra előtt hivatalosan lefolyt katonai tisztelgés is, hol a király uniformisában tisztelegtek a 48-as hősök emlékének a honvédelmi miniszter, a honvédség és a közös hadsereg tisztjei. Eddig tulusztrákos alázatossággal, mestersegesen táplálták a kormányok azon tévhitet, hogy a dinasztikus érzéssel a szabadságharc kultuszát összeegyeztetni nem lehet. A nemzeti kormány említett cselekedtével most ezernyi rágalmat és félreértést némitott el. Közelebb hozta a királyt a nemzet szívéhez és népszerűvé tette a hadsereget. Most már mindenki láthatja, hogy tényleg új korszak virradt a magyarra. A korábbi kormányok meg sem kísérelték az ilyen és ehhez hasonló lépést, mert azt hitték, hogy ha valaki magyar miniszter, akkor annak feltétlenül Janus-arculattal kell bírnia. Ha itthon van: a magyart, ha Bécsbe hívják: az osztrák felét mutatja. Nem vagyunk tulusztrákosan elragadtatva, bár jól esik lelkünknek a kassai esemény. De ebből is világosan megállapítható, hogy gerinces emberek állanak a kormányzat élén, akik becsületes, őszinte politikát akarnak a nemzet részére s abban a percben, midőn ezt nem gyakorolhatnák, mintsem Janus-arcot öltsenek dicstelen multtal bíró elődeik szégyenletes mintájára, inkább lemondának terhes és kétségtelenül kényes megbízatásukról. A kassai honvéd-szobor előtt a király és a nemzet nyilvánosan összeültek. Karöltve kell most már előre haladni a jövőben az ország és a trón megerősítésére. Ezt pedig csak őszinte és igaz 48-as függetlenségi politikával lehet elérni, amelynek zászlója alá minden jó érzésű magyar tartozik.

* Tisza István, a bihari nagy „kesergő”, balkezét felemelve Bihar vármegye közgyűlésén és ütött. Mit üthetett volna mást, mint a magyar nemzetet. Pártfogásába vette az oszt-rák tőkét és a bécsi rongyokat. Ki is várna tőle mást? Hiszen a chlopii hadparancs, az ugrai levél, a híres zsebkendő után ő csakugyan mást nem tehet, mint Bécsnek fölkinálkozni — hóhérrak. Amíg Tisza Pista lesznek ebben a szerencsétlen kezek útján elesigázott, tönk szélére juttatott hazában, addig Bécsből kevés jót remélhetünk.

Erdő-panamák.

Hazugságok és rágalmak.

Papolecz, 1906 szept. 20.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A «darabont kormány» egyik kitartott lapja a «Budapesti Napló» 1906. évi szeptember hó 16-án megjelent 255. számában «Groedel — Polónyi — Sebens» címmel állítása szerint «újabb teleplezéseket» talál fel olvasó közönségének, a melyekkel nem csak a tényállást ferdíti el, hazudoz és rágalmaz, de célzatos-sággal az igazság-szolgáltatást akarja befolyásolni és a Diósi Ig. fia Lajos cég által elkövetett erdő-panamát és a hatóság felre vezetésével és szerződés szegéssel épített iparvasut ügyében a közvéleményt megnyerni, — hogy azáltal útját vágja ama körülménynek, a mely készül ellene és a «parlamenti vizsgáló bizottság» kiküldetésének kérésében fog nyilvánulni.

A papoleczi közhelyek arányosítása és az iparvasut ügyében Groedelek épen semmit sem tettek a szekely nép ellen, annál kevésbé Polónyi és Sebens képviselő urak; hanem tett Diósi Ig. fia Lajos fakeskedő cég, tett Dr Bodor Tivadar és társai urak, kik az itteni szekely népet teljesen romlásba vezetve, tönkre tenni akarják.

Nem célunk személyekkel és azok viselt dolgaival foglalkozni, mert nem akarjuk útját vágni a kiküldendő parlamenti vizsgáló bizottság és az arányosítási ügyben eljáró felsőbb bíróságok ítékezésének — de tartozunk kijelentni, hogy a papoleczi közhelyek arányosítási ügyénél kényesebb természetű ügy egész Magyarországon nem járt még a bíróság kezében; ugyszintén közbotrányt okozóbb eljárással és egy egész vidék tönkre tételével még iparvasutat nem építettek, mint Diósi Ig. fia Lajos fakeskedő cég tette azt, ezen eljárást most hirlapi kacskákkal és hazugságokkal helyre-ütni nem lehet.

Az érdeklődőket utaljuk a hiva-

talos iratok betekintésére s arra, hogy mielőbb a parlamenti vizsgálatot kérő kérést úgy és oly alakban fogjuk betérjeszteni, hogy arról előre a közvélemény tájékozva legyen és képet alkothasson az új és legújabb leleplezéseket tartalmazó eljárásokról, a mely szégyen feltja leend a napisajtónak és tételtől-tételtre igazolni fogja, hogy minálunk sem Groedelek, sem Polónyi, sem Sebess semmi nemű részben közre nem működtek, a székelynépet nem zsarolták, hanem tették azt egyes fakereskedő-cégek és pénzért mindenre kapható «Darabont k o r m á n y» alatti közigazgatási tisztviselők. A budapesti sajtót pedig felhívjuk, várja be a fejleményeket; előítéletekkel ne zavarja a közvéleményt, mert azzal a célnak nem használ, hanem árt s a tényt ismerők előtt megbízhatatlanná teszi magát, nem ismervén az itteni viszonyokat és az erdő-panamák tényleges szerzőit és azok galád ügyleteit; az a politika pedig nem érdemes, a melyet a szabadelvű-darabontok mellett zeng arra, hogy azzal a székely-kérdést össze kösse és a székely népet igazán tönkre tegye. Dixi.

A közbirtokosság.

A közigazgatási hatóság figyelmébe.

Az udvarhelyi unitárius egyház kör lelkészi köre e hó 19-én tartotta Ajtay János elnöklete alatt őszi rendes értekezleti gyűlését a homoródszentpáli lelkészi hivatalban, szép számu tagok jelenlétében. Elnök szép és lelkes megnyitóval köszönti a 25-ik gyűlésre összejött kartársakat, szemlét tartva az egyh. és társadalmi élet eseményei felett, továbbra is együttes munkára, kartársi szeretetre hívja fel a tagokat. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, Péter Sándor városfalvi felolvasása következett — mint a gyűlés főtárgya — „a lelkész működéséről”, melyben szerző a szorosán vett szószéki szolgálaton kívül a lelkész részére nagy és tágas mezőt jelöl ki a társadalmi életben és nemzetgazdasági teendőkben. Több érdekes hozzászólás után, ohajtás lön, hogy a felolvasás az unitárius Egyházban, Szövetkezésben napvilágot lásson. E felolvasást megelőzőleg, nem kevésbé fontos ügyet tárgyalt le az értekező. Ez a Kelemen Albert esperes és egyetemes lelkész-kör alelnök „Emlékeztetője a lelkész teendőkről”. Ügyes, gondos összeállítás az egyh. törvényekből és főhatósági rendeletekből; kevés módosítás után elfogadtatott. Szintén fontos és a nép erkölcsi életére, gazdasági helyzetére mélyen kiható volt az alkoholizmus lehető megátlása, a vasárnapi munkaszünetek betartása, a korcsmai helyiségek vasár- és ünnepnapokon a délelőtti istentiszteletek kezdetétől fogva bezárása, a táncmulatságok korlátozása, a téli fonókák eltörlése feletti vitakozás és ezeknek megoldása feletti tárgyalás. A gyűlés ezekre nézve vezérfonalat is kapott Alsófehérvármegye főispánja rendeltében és Imreh József nagyenyedi főszolgabíró intézkedésében, mely nevezett lelkes és hivatalának magaslátán álló főszolgabíró üdvözlöni is határozta a gyűlés. Egyik tag előadásából lett világos, hogy az illető főbíró vasárnaponként kirándult községekbe, benézett a korcsmákba s lett onnan menekülés, majd a templomokba, iskolákba látogatott el — szóval argusi szemekkel kísérté, hogy az előjáróságok miként teljesítik a rendeleteket. Így kellene ez nálunk

is s éppen ezért egyhangú lön az ohajtás: vajha itt is ne csak papíron maradna az intézkedés, — holt malaszának — hanem végre hajtatnék, mert az erkölcsi züllés oly kirívó nálunk, hogy tovább ezt tétlenül nézni legalább is hazafiúi bűn. Ebben a gyűlés minden tagja egyet értett, ámde a lelkész alig tehet a szószéki feddésnél, jóakaratu dorgálásnál egyebet, mert ha beállit a korcsmába, figyelmezteti a korcsmai élet veszedelmére, a fonókák kártékony következményeire, a vasárnapi botrányos munkákra, azt a nyegle feleletet kapja: „menjen papolni a templomba, semmi közük ezekhez”... ámde az erélyes, hivatalának dekorumot szerző hatósági közegnek, — főszolgabírónak — kinek kezében a sujtoló vessző, a hatalom, igen is van köze. Sőt kötelessége, vele nem beszélhetnek ily kihívóan. Hogy e fontos ügy mily égetően érdekli a papságot s hogy mily igazi lélekből akart foglalkozni az orvos szerekekkel, bizonyítja, hogy küldöttség menesztése volt indítványozva úgy a főispánhoz, mint a homoródi járás szolgabíróségához, azonban egyelőre az erre vonatkozó vármegyei szabályrendeletek áttanulmányozására küldetett ki bizottság Demeter D. és Ürmösi J. lelkészek személyében. kik a következő Karácsonfalván tartandó gyűlésen fognak referálni.

A jövő gyűlés szereplőinek megnevezése után, elnök bezárta a gyűlést, mely után közébed volt a lelkész lakáson.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Városi közgyűlés** lesz holnap (hétfőn) d. u 3 órakor kezdődőleg a városház tanácskozó termében. A tárgysorozat több igen fontos ügyet foglal magában s epen ezért ohajtható, hogy a képviselőtestület tagjai tömegesebben érdeklődjenek a város dolgai iránt.

— **A székely akció és a drágaság.** Lapunk mai számának első helyén „Egy polgár” aláírással közöljük azt a méltó feljajdulást, mely nálunk kiválóan aktuális Beszélgetést folytatunk azonban Marschalek Ferenc urral, a „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete” helybeli intézőjével, hogy mennyiben igaz azon állítás, melyet említett cikkelyünk is kifejezésre juttat? Marschalek urtól azt a felvilágosítást nyertük, hogy a Szövetkezet csak annyiban foglalkozik a tojáskereskedéssel, amennyiben a vármegyei fogyasztási szövetkezetek falun készpénz helyett a néptől tojástart kell elfogadjanak s mivel azt másképp értékesíteni nem tudják, az így begyűlt mennyiséget küldötte föl eddig Budapestre. Ez azonban mai napig alig tett ki négy láda tojástart. Most elhatározta, hogy valamelyik helybeli nyílt üzlettel bíró kereskedővel érintkezni fog és lehetővé teszi, hogy ezuton is a városi fogyasztó közönség kellő mennyiségű tojáshoz jusson s mindenkor friss árut kapjon. Marschalek urnak szintén az a nézete, hogy Udvarhelyvármegyébe árukat csak hozni lehet, de innen elszállítani való termék ritkán, vagy egyáltalán nem akad. Ezzel azonban a falusi asszonyokat 10 százalékos javadalmazással utnak indító ágenssek, akik egylovas fogatokkal végig házalják a községek és mesterségesen felverik az árakat — nem törődnek. Bécsbe és Stuttgartba üzletszerűleg szállítják a tojástart, az a csirkét. Nem tekintve azt, hogy azzal a pár fillérrel mit e réven itt egyeseknél szétosztanak, az összeség megelhetését akadályozzák. Székelykeresztről, Héjjasfalváról, no meg Agyafalváról is Segesvárra viszik a tojástart Auer száznak, aki immár a tojáskereskedés révén 3—4 darab emeletes házzal bír és veszettül konkurrál. Az egész vármegyéből oda szállítják a tojástart. Sóvidékről és az udvarhelyi járásból pedig Marosvá

sárhelyre hordják a zsidók. A népet kell felvilágosítani, hogy önmagának drágítja az élelmiszert, mert egyik áru drágítja a másikat is.

— **Októbernek elsején** ez évben csendes lesz az utca. Nem «kell berukolni». E helyett október 10-étől november 30-ikaig terjedő idő alatt soroznak. A tényleges szolgálat pedig folyó évi december 31-én veszi kezdetét, amikor majd «be kell rukkolni».

— **A községi és felekezeti tanítók** helyzetén nagyot lendített Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter. Fizetésük kiegészítése tárgyában körrendeletet adott ki, amelyben a nemzeti kormányhoz méltó és egyedül igazságos álláspontra helyezkedett. Kijelenti, hogy mivel a községi és hitvallásos tanítók a közművelődés és nemzeti nevelés terén ugyanolyan fontos feladat betöltésére hivatva, mint az állami tanítók, tehát az állam igyekszik elosztani a fizetésekben mutatkozó aránytalanságot s ott, ahol az iskolafenntartó község vagy felekezet megfelelő fizetést biztosítani nem tud, az állam kipótolja.

— **Boston és a Csárdás.** Valóban elmondhatjuk, hogy emberemlékezet óta nem volt tánc, mely olyan rohamosan hódított volna tért magának tánctermeinkben, mint a Boston. Ez a lenge és bájos tánc meghódította a világot s ma már oda jutottunk vele, hogy a Boston tudása nélkül estélyekre senki se menjen, mert biztosan rosszul fog mulatni. Sőt ma már a Boston nem tudását urak, urleányok intelligenciájának rovására írják. És mégis vannak olyan percek, melyekben én, aki annyira imádom a Bostont, azt féltékenyen nézem és undorral fordulok el tőle. Mert mégis csak boszantó és elszomorító látvány az, hogy a mig „Khér” címen Németországban és Ausztriában ma is kifogástalan precizitással táncolják a Körmagyart, mi magyarok a még egyetlen megmaradt magyar táncunkra: a Csárdásra is Bostont táncolunk. Hát nem látja a mi magyar ifjuságunk, hogy ha ennek azonnali útját nem állja, ez az egy magyar táncunk sem lesz már hosszú életű. A Körmagyart, Társalgót, öt különböző mester által megírt Palotást, Vigadót, mindmegannyi szép magyar táncunkat a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudtuk táncrendeinkbe felvenni s most az egy Csárdásunkra is angolt és németet táncolunk? Ezzel nem azt akarom mondani, hogy a Bostont ne táncoljuk, csak azt, hogy táncoljuk azt a saját zenéjére és ne csárdásra. Azért azzal a kéressel fordulok önhöz t. tánc kedvelő magyar ifjuság, hogy a menyinyben még nem késő, egyetlen megmaradt magyar táncunk megvédésében legyenek segítségemre. Hurrogjanak le minden olyan táncost, aki magyar zenére táncolja a Bostont. De ne csak azt tegyék, hanem magyar lelkükben arra is legyen elég bátorság, hogy az ellenkezőkkel is szembe szálljanak. Major József, okl. táncmester, a M. T. E. alelnöke.

— **Panamás pör.** Az erdő-panama ügyében botrányos fordulat történt. Török Ferenc csikarcfalvi képviselő a vármegyei közgyűlésen 6000 koronát tett volt le, amellyel őt megakarták vesztegetni. Ezért most Herzberg, a Grödel-cég csikvármegyei ügynöke beperelte Török képviselőt, aki «kölcson» kapta a 6000 koronát. Ugy látszik — ezek az ártalmas fakukacok, immár mindent képesek megtenni. Nem irtóznak attól sem, hogy egy felszentelt papot — becsületes, lelkiismeretes cselekedteért törvény elé hurcoljanak. De vesztükre teszik, mert Török Ferenc a mily szeplőtlen tisztasággal kerül ki a tűzpróbából, a panamások épen oly mélyen süllyednek le a tisztességtelen üzérkedések mocsarában.

— **Unitárius istentisztelet.** Ma szept. 23-án d. e. 10 órakor kezdődőleg a vármegyei háza disztermében unitárius

istentisztelet lesz s az őszi hálátlan nap alkalmából az urvacsora is fog szolgálatni.

— **National Bank A. zu Kronstadt.** Ezzel az ekes felirással szerepel Brassóban egy százsz ujépület — a helységnevek törvényes megállapítása után. Jól megférnek együtt a darabont főispánnal, aki a függetlenégi magyar harcosoknak golyót és akasztófát szánt, mert úgy tanulta Tisza pártvezérétől, Tisza és Fejerváry örökre szegénytelen kormányától, melyeket hűségesen végig támogatott. Ideje lesz immár ezt az erdőpanama-részes alakot is kitessekelni a nemzeti kormány meghitt köréből. Nehogy azt higgye valaki, hogy az egész vonalon rendszerváltozás nincs. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ne keselkedjek az érthető felvilágosítással, mert — úgy látszik — örökös főispánságra tart igényt Székely György ur — Brassóban. Ezalatt meg — a tulságosan udelgetett zöldsász virtuskodás féktelenül tobzódik, a magyar nemzet keleti védő várából, a Székelyföldről pedig csoportosan vándorol a fajfenntartó székelység, hogy az élelmes idegenek — ősi vérrrel megszentelt földjé merész betolakodással elfoglalják.

— **A Magyar Gazdaszövetségről.** Ezen a címen ismertető füzet jelent meg, mely arra szolgál, hogy tájékoztassa azokat, akik a Gazdaszövetséget közelebbről meg akarják ismerni s érdeklődnek afelől, hogy az mely irányban fejt ki hasznos tevékenységet és fennállása óta mily nagy és fontos szolgálatokat teljesített a köz javára. A Magyar Gazdaszövetség (Budapest, Üllői-ut 21) ingyen küldi meg a kis füzetet minden hozzáférőnek.

— **Özv. Mihálovits Béláné** enekés zongoratanítását megkezdte Pótfői utcai lakásán, hol tanítványokat elfogad.

— **A jóból nem árt meg a sok,** példa rá az Első Alföldi Cognacgyár r. t. kecskeméti kitűnő barack-cremje.

EGYHÁZI ÉLET.

A rom. kath. templom belső javítás és belső díszítésére adakoztak. (H-k közlemény). Kedves Istvánné 137. sz. gyűjtőívén Hercegh Hohenlohe, Fábán Józsefné, Kedves István és neje 20—20 K. Tállyán Miklós lelkész, Rathansky Louisa Lovrana, Papp Lajos gépész 10—10 K. Heitz Vilmos, Dr Urbányi István, Strannik Karolina Zsigmondházi, özv. Scheffranek Juli Zsigmondházi 5—5 K. Grün Strachowitz, N. N. 4—4 K. Szöllösi Samu 3 K. Vörös Kálmán, N. N. Olvashatlan, Ottó Maria. Hovoy Lajos Budapest, M. Vilmosné, Novák János, Csató és Kun, Tállyán Gyula, Dr Demeter Lőrinc, Zakariás István 2—2 K. Schuller Mihály, Dr Rackóvi Sámuel, Almási Lajos, Papp Gyula kalapos, Papp Miklós lakatos, Szabó Nándor, Solymossyné, Benedek Ignác, Bálint Lajos, özv. Tállyán Józsefné I. özv. Tállyán Józsefné II, Szeles Bor, özv. Simóné, Kata, R. N. F. K. N. A. O. Irénke, N. N. Haney Augustus Zsigmondháza, Julion H. A. Segesvár, Lőrincz László, Piroks Mihályné 1—1 K. Tibádne 60 fill. Kovács István, Looz Frigyes 40—40 fill. Jakocs János, Papp Jenő 30—30 fill. ifj. Papp Lajos, Papp Erzi, Papp Margit, Papp Andorka, N. N. 20—20 fill. Összesen 170 K. — Gáspár Józsefné 34. sz. gyűjtőívén Helybeli mézárós-társulat 40 K. Gáspár József 10 K. Pásztor István 3 K. Fernengel Gyula, Sükösd Miklósné, Ernst Györgyné, Székely Dénes, Rudnyák Péter, Balázi Lajosné, özv. Tállyán Antalné, Sándor Imre, Balutz Poldi 2—2 K. Szöcs Márton és neje Olasztelek, Valaki, Hermann Gyula, özv. Bodrogi Sándorné, Balázka Károly, Fülai Dénesné, Balázi Ignác, Orbán József, Kállai Mózesné, Kállai Sándorné, Duka Andrásné, Tóth József keményseprő, Hadnagy Lajos 1—1 K. N. N. Tóth Márton 50—50 fill. N. N. N. N. N. N. N. N. 40—40 fill. Jani János, N. N. 20—20 fill. Összesen 87 K. — Ifj. Péter Józsefné 86. sz. gyűjtőívén, Péter József és neje 20 K. Szállasy Péter Parajd 1 K. Székelykeresztur s Brassóban 32 adakozótól 20 K 40 fill. Összesen 41 K 40 fill. — Özv. Ugron Lázárné 8. sz. gyűjtőívén özv. Ugron Lázárné 100 K. Összesen 398 K 40 fill. I. közlemény 527 K 39 fill. Összesen 925 K 79 fill. Fogadják a nemesszívű adakozók ez uton is hálás köszönetünket. Székelyudvarhely, 1906. szept. 20.

Gróf Mikes János Paschek Viktor, főesperes-plebános, bizottsági pénztárnok, bizottsági elnök.

Rokkant- és Nyugdíj-Egyleti ügyek.

— **Tisztviselők és választmány.** A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj Egylete 138-ik fiókjának tisztviselői és választmánya Székelyudvarhelyt, a következő: Védnök: *Solymossy Endre*, elnök: *Betegh Pál*, alelnök: *Bartók István és Gyerkes Mihály*, jegyző: *Biró János, Mazinger László és Novák János*, pénztárnok: *Blajer Balázs*, ellenőr: *Biró István, Keszer János és Laiber Dénes*; választmányi tagok: *Benedek Geza, Csillag József, Duka A. drás, Hermann György, Jakabos György, Lőrinci Béla, Neményi Vince, Rápolti Karoly*, ifj. *Szemerjay Karoly, Tóth Márton, Zimny Ferenc*; pót tagok: ifj. *Asztalos Daniel, Farkas Endre, Szentes Árpád, Szóts Gergely*. — Az Egyesület iránt érdeklődőknek, szívesen szolgál felvilágosítással, utbaigazítással az itt felsorolt tisztviselők és választmányi tagok bármelyike.

— **Beiratkozás.** A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egyletében Blajer Balázs fiók-köri pénztárnál beiratkozni még folyton lehet 1 K 20 fillér kedvezményes beiratási díj és 2—4 heti tagdíj lefizetése mellett. Aki most jelentkezik, azon előnyben részesül, hogy folyó évi január 1-ig visszamenőleg lehet tag. Később ezen kedvezményektől eselik, mert az alapszabályok szerinti beiratási díj 3 korona.

— **Tagdíjak befizetése** minden hónap első és harmadik vasárnapján d. u. kettőtől három óráig a községi népiskola helyiségében történik. Beszedésnél a pénztárnokon kívül egy ellenőr és jegyző lesz jelen.

— **Választmányi üléseket** a fiók-pénztár választmánya minden hónap első hétfőjén d. u. 5 órától kezdődőleg a polgári önképző-kör helyiségében tart. Erre az összes tisztviselőket és választmányi tagokat külön meghívás helyett ezuton kéri szíves megjelenésre az elnökség.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Irta: Connert János, ford. Balásy Dénes.
(65. folytatás.)

A fejedelem testőrségében, a két darabontok között, nem ritkán találkoztunk székelyekkel, úgy a 16, mint a 17. században. Így 1587-ben egy a fejedelmi gárdában szolgáló lófió eladja a maga örökségét.¹⁴⁴ Egy másik 1590-ben cserevásárt csinál.¹⁴⁵ 1594-ben megint fordul elő egy fejedelmi darabont.¹⁴⁶ 1611-ben Báthori Gábor 24 háromszéki testőrt (praetorianos) nemesít, a jobbágyok és nem nemesek rendjéből a nemesekébe emeli és címert adományoz nekik.¹⁴⁷ I. Rákóczi György 1642-ben két testőrt a jobbágyságból szintén a székely vörös darabontok rendjébe tesz át.¹⁴⁸

A két darabontok, mint fejedelmi zsoldosok, hópénzt kaptak a fejedelemtől és egyenruhát. Apafi Mihály 1666-ban eladományoz jobbágyoknak egy székely gárdistát, mert a hópénzzel és folszerelésével kétszer szökött meg már tőle.¹⁴⁹ Az országgyűlés 1649-ben foglalkozik a székely két darabontokkal. A székely jobbágyoknak szabad volt, ha kedve tartotta, a fejedelem testőrségébe állni, így hangzik a határozat. És hozzá teszi, hogy annak otthon maradt felesége és gyermekei tartoznak azért végezni a szokásos munkát földesuraiknál; szabad a földesurnak is a testőrkapitány beléegyezésével egy ily jobbágyot más alkalmassal kicserélni, viszont méltányos volna a fejedelemtől, hogy ha a gárdába nem rég fölvetett, a menyinyben az kérelmezi, abból elbocsátaná.¹⁵⁰ 1657-ben a testőrök, a kik adómentesek voltak, olyan adó alá kerültek, mint a lófiók.¹⁵¹ A gárda tiszték között is vannak székelyek.¹⁵²

réb András volt a gárdacsapat főparancsnoka és Balássy Ferenc a fejedelem főlovászmestere.¹⁵³

A gárda zsoldos sereg volt. Abban a szolgálat nem volt a székely nemzetet terhelő kötelesség, a menyinyben abba meghatározott részes arányt a székelység nem küldött, hanem az állt be oda, akit bevettek. S minthogy nem volt rossz fejedelemi kenyéren élni, találkoztak bőven vállalkozó székely testőrök.

Rendkívüli fontos feladata volt a székelyeknek az ország határainak védelmezése, kelet és délkelet felé; ők voltak a hivatott határőrök ebben az irányban. Szerepük e tekintetben oly jelentékeny volt, hogy sokan azt hitték: kiváltságolt határőröknek kell a székelyeket tekinteni. Igen természetes, hogy az ők dolga volt a keleti határ megvédelmezése; ezt a kötelezettséget már az a helyzet róta rájuk, hogy az ország keleti határainak hosszában laktak. Dél és délkelet felé hasonló szerepük voltak a szászok is az ők váraikkal. Ez a helyzet és feladat abban leli magyarázatát, hogy oly esetekben, mikor a székelyek nyugat felé mentek hadjáratra, akkor II. Ulászló ex 1499¹⁵⁴ privilégiuma szerint legénységöknek csak 1 tizedet, délre a felét és kelet felé az összes fegyverfoghatókat állították ki. Bizonyos, hogy ez az irányzat szigorúan nem lön megtartva az időben, mert a székelyek nyugat felé is nem ritkán fejenként keltek föl. Az is igaz másrészt, hogy maradt vissza mindig a pillanatnyi helyzethez, eleget legénység. Voltak továbbá bizonyos környékek, a melyek kifejezetten határőrzéssel voltak megbízva és kötelezve a határ védelmezésére. Kászonszéket Zsigmond király éppen azért szakította el Csiktól, hogy neki a határra vigyázást megkönnyítse. A kászoniakat az erdélyi fejedelmek a 16. század folyamán igen gyakran fölmentik az insurrectionális kötelességek alul, főképpen és kizárólag azért, hogy a legszorgosabban vigyázzanak a Molduva felé vivő utakra és helyi ösvényekre és minden ellenséges mozdulás felől hiraállással legyenek. És Kászonnak tényleg sikerült ezen ürügy alatt megmentődni a generális fölkelés terhétől. Rudolf alatt azonban nem ment a dolog és Kászón is fölkel, miként ez 1604-ben egy királyi bizottság irásából kitetszik. De hát a bizottság is megenged nekik annyit, hogy határvigyázásra a mennyi szükséges, annyi embert otthon hagyhassanak.¹⁵⁵ Báthori Gábor azután, tekintettel arra, hogy ebben az időben is a határszéli szolgálat el nem mulasztható, kiváltságáglevelet ad Kászonszéknek, miszerint a jövőben is, a mint a környüállások megkívánják, mentesek legyenek a hadi szolgálatról, de annál sietősebben vigyázzák a hegyi utakat és ösvényeket, a miken keresztül az ellenség berontani szokott, az legyen a dolguk s ha valami előfordul, mindjárt a fejedelemnek, vagy a kinek illik, tudósítással és hiraállással legyenek.¹⁵⁶ De már a következő évi országgyűlésen felszólalás történik, végzés is aztán, a miért néhány falu és pedig: Kászón, Zágón, Dánfalva, Madaras és néhány magán személy, a kik együtt 5—600 lovaszt és gyalogost tudnának kiállítani, kihúzzák magokat a hadi szolgálat alul olyan ürügy alatt, hogy nekik néhány hegyi ösvényre vigyáznunk kell. — Tegyenek ők is hadi szolgálatot és a hegyi ösvények őrzetere állítsanak a széki tiszték a körülményekhez képest öröket, vigyázókat.¹⁵⁷ Ebben a cikkelyben nem csupán a kászoniakról van szó, hanem a Bodzaszoros közelében fekvő háromszéki Zágónról és Felcsikon a gyimesi szoros tájékán fekvő Dánfalva és Madaras lakosairól is. Ebben az időben, úgy látszik, hajlandóság mutatkozott megszabadulni a hegyi ösvények őrzése fejében, a tetteges katonai szolgálatról.

A kászoniakra nézve emez országgyűlési végzés hatályát azonban felüggesztette Báthori Gábor, mert 1613-ban megerősíti újra a kászoniaknak adott kedvezményét s azt Bethlen Gábor is helyben hagyja 1626-ban.¹⁵⁸ A határőrség állandó rendjének fejlődésére, azután is maradt némi hajlandóság. 1670-ben is voltak pl. Csikban olyan határőrök, a kiket, mint a vashámorban dolgozókat, fölmentették a hadi kötelezettségtől.¹⁵⁹ Olyan forma szervezettel bírtak ezek a határőrök, hogy élükön különös gondviselő¹⁶⁰ állottak, a kik bíraskodási hatalmat is gyakoroltak. Az 1755-iki¹⁶¹ országgyűlés erre vonatkozó határozata a Kompilátákba¹⁶² fölvetett, bizonyosság a mellett, hogy ez a határőri intézmény meg volt.

(Folyt. köv.)

BAROMFITENYÉSZTÉS.

A nagyérdemű vármegyei baromfitenyésztő közönséghez. Az „Első Székely Baromfitenyésztő Egyesület” folyó évi október hó 2-án (kedden) a Vármegyei Gazdasági Egyesület által kiállításra keretében díjazással, állami és egyesületi bevásárlással egybekötött baromfi kiállítást rendez, melyhez az egész vármegyei baromfitenyésztő és baromfi kedvelő közönség s első sorban a Baromfitenyésztő Egyesület tagjainak támogatását kérjük. A kiállítandó anyag mennyisége s általában az egész kiállítás felől való tájékozódhatás végett, — hogy a rendezőség e szerint szervezkedhessék — azon tiszteletteljes kéréssel fordulunk a nagyérdemű közönséghez, hogy bejelentéseiket a baromfiak megnevezésével az Első Székely Baromfitenyésztő Egyesület titkárahöz (Székelyudvarhely), mielőbb eljuttatni szíveskedjenek. A kiállításra felhozható sárga és fehér Orpington, Leughon, Plimoth, erdélyi kopasznyaku, közönséges magyar tyúk és ezek keresztezése, továbbá pekingi kacsa és emdeni lud Van szerencsénk a baromfi kedvelő és vásárolni ohajtó közönség figyelmét és érdeklődését is egyben felhívni kiállításunkra és nagybecsű támogatását kéri a rendező bizottság.

KÖZGAZDASÁG.

Udvarhelyvárm. Gazdasági Egyesülettől.

320—1906. szám.

Hirdetmény.

Az október 2-án Székelyudvarhelyt rendezendő tenyészállat kiállítás díjai a nagymélt. m. kir. földmívelésügyi Minisztérium adományából:

Borjas tehének részére: I. díj 60 K, II. díj 50 K, III. díj 40 K, IV. díj 30 K.
3 éves üszők részére: I. díj 45 K, II. díj 25 K, III. díj 20 K.
2 éves ünők részére: I. díj 40 K, II. díj 25 K, III. díj 15 K.

Nemes baromfiak részére: a nagymélt. m. kir. földmívelésügyi minisztérium adományából Orpington és Langshanok részére 5, 4, 4, 3, 2, 2 K, emdeni ludak részére 5, 4, 4, 3, 2, 2 K, pekingi kacsa részére 4, 3, 2, 1 K.

A baromfiak a baromfitenyésztő egyesület által építendő külön kiállításokban állíttatnak ki; ezekre a bejelentések szept. 30-ig az egyesület titkárnál fogadtatnak el, míg a szarvasmarhák kiállítás megnyitásáig jelentkezhetnek.

Csak magyar erdélyi fajta szarvasmarhák díjaztatnak, melyekről községi előjáróság által igazolandó, hogy félév óta a kiállító birtokában vannak.

A baromfiak bírálata d. e. fél 9 órakor, a szarvasmarháké d. e. 11-kor kezdődik.

A segesvári állattenyésztési felügyelőség, nemes baromfi törzseket

fog vásárolni.

Székelyudvarhely, 1906. szept. 20.

Az elnökség.

302.—1906. sz.

Tenyészállat kiállítás.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület f. évi október hó 2-ikán Székelyudvarhelyt a baromvásártéren tenyészállat kiállítást és díjazást rendez, melyre a tenyésztők ezennel meghívataknak.

Kiállíthatók csikós-kancák, 3 és 2 éves kanca csikók, magy. erd. jellegű borjas tehének, 3 és 2 éves üszők, nemes baromfi törzsek.

A lovak díjazására 600 K, tehének és üszők díjazására 350 K, baromfiakéra 50 K áll rendelkezésre.

A kiállítás díjmentes, bejelentések szept. 30-ikáig az egyesület titkári hivatalánál eszkölzöndök.

Székelyudvarhely, 1906. szept. 5

Az elnökség.

Hirdetmény.

Udvarhelyvármegye lótenyész-bizottságától közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi minisztérium által adományozott jutalomdíjakkal folyó évi október hó 2-án délelőtt 10 órakor Székelyudvarhelyt a baromvásártéren előállítandó csikós kancák, 3 és 2 éves kanca csikók — a menyinyben a bírálóbizottság által tenyésztésre alkalmasoknak találtatnak — jutalmaztatni fognak.

A csikós kancákra kitűzött díjak: 80, 60, 50, 40, 30, 20—20 K.

A 3 éves kanca csikók díjai: 60, 40, 30, 25, 20, 10 K.

A 2 éves kanca csikók díjai: 40, 25, 20, 10 K.

A díjakra lökereskedők, nagybirtokosok és nagybérlok kizárásával csak azon kisgazdák tarthatnak igényt, a kik községi előjárósági bizonyítvánnyal igazolják, hogy a csikós-kanca 1 év óta tulajdonuk és a csikók saját tenyésztésük.

Kellő számú 3 és 2 éves kanca csikók hiányában, kivételesen az igen jó 1 éves kanca csikók is díjaztatnak.

Nagybirtokosok és nagybérlok dicsérő oklevéllel lesznek kitüntetve.

Jelentkezhetnek Székelyudvarhelyen Hlatky Miklós gazdasági egyleti titkárnál október 2-án d. e. 9 óráig, azon túl a helyszínen.

Székelyudvarhely, 1906. szept. 12.

Daniel Lajos,

a lótenyész-bizottság elnöke.

— **Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Méréleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatárak Budapestén:

Nagyban Kicsinyben
Finomított szesz adózva . 142.50 147.—
Nyers szesz adózva . . . 141.— 144.—
Denaturált szesz . . . 35.— 39—40
Finom szesz adózatlanul . 43.50 47.—
A nyers szesz ára 36—36.50 korona a termelő államason átvéve.

NYILT-TÉR.*

1906. B. 410—2. (Másolat.)

Ő Felsége a Király Nevében!

Az oklándi kir. járásbíró, mint büntető bíróság becsületsértés vétségével vádolt id. Balázs József elleni bűnygyben a Dr. Balogh Sándor ügyvédjelölt által képviselt Kolumbán Mózes magánvádoló által emelt vád felett Oklándon 1906. évi augusztus 22-én Szász Ernő jegyzőkönyvezető és terhelt személyes részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után a következőleg

Itélt:

Id. Balázs József vádlott, ki 48 éves, ev. ref. vallású, olaszteleki la-

* E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár

állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánffy J. fia vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

kos, földész, nős 12 gyerekkel, irni olvasni tud: bűnösnek mondatik ki a Kolumbán Mózes sérelmére elkövetett s a btkv. 261. §-a szerint minősülő becsületsértés vétségében elkövetve az által, hogy f. év június 17-én megtartott közbirtokossági gyűlésen magánvádlóra vonatkozólag úgy nyilatkozott, hogy aki egy már meghozott jegyzőkönyvi határozatot meg akar semmisíteni, vagy huncfut vagy gazember, — miért is a btkv. 261. §-a alapján a 91. §. alkalmazásával az 1892. évi XXVII. t. cikk 3. §-ában jelzett célra 15 nap végrehajtás terhe mellett ezen bírósághoz fizetendő s behajthatatlanság esetén egy (1) napi foghazzal helyettesítendő tiz (10) korona pénzbüntetésre ítélik. Elrendeltetik továbbá, hogy az ítélet egész terjedelmében, indokai-val együtt az elítélt költségén a Székelyudvarhelyi megjelenő „Székely-Udvarhely” című lapban közreadas-sék.

Köteleztetik továbbá elítélt, 15 korona költség tanudijat 15 nap végrehajtás terhe mellett magánvádlónak megfizetni, valamint az ez után felmerülő bünygi költségeket is az 1890. évi LXIII. t. cikkben előirt végrehajtás terhe mellett a kir. kincstárnak megtéríteni.

Végül Dr Hinlédér Ernő ügyvéd képviselheti 8 koronában állapítatik meg saját felével szemben.

Indokok:

Kolumbán Mózes magánvádló feljelentésében azt panaszolta, hogy id. Balácsi József vádlott a folyó év június 17-én megtartott közbirtokossági gyűlésen reá vonatkozólag úgy nyilatkozott, hogy aki egy már meghozott jegyzőkönyvi határozatot meg akar semmisíteni, az vagy huncfut vagy gazember.

Vádlott beismerte, hogy a fentebb megjelölt kifejezéseket használta magánvádlóval szemben s védelméül azt hozza fel, hogy miután egy megelőző közbirtokossági gyűlésen éppen a magánvádló indítványa folytán hozták azon határozatot, melyet később megsemmisített, e miatti felhevülésében használta sértő megjegyzését.

Ezen cselekménye vádlottnak, minthogy a használt kifejezések a megalázás és lealacsonyítás jellegével bírnak, a becsületsértés vétségét állapítja meg, miért is beismerése alapján abban bűnösnek volt kimondandó s tekintettel büntetlen előéletére, beismerésére és felhevült állapotára, mint tulnyomó enyhítő körülményekre, az ítéletben megjelölt büntetéssel volt fenytendő.

Az ítélet hírlapi közzétételének elrendelése a btkv. 277. §-án alapszik, míg a költségek megfizetésére a Bp. 480. a képviselési díj megtérítésére pedig szintén a Bp. 485. §-ai alapján kellett vádlottat kötelezni.

Kir. bíróság mint büntető bíróság. Oklánd, 1906. augusztus 22-én.

Gidófalvi Benedek s. k. kir. albiró.

Ezen ítélet az eredetivel szóról-szóra megegyező, igazolom.

Oklánd, 1906. évi szeptember 11.

Sándor István, kezelő.

Ezen ítélet jogerősségét igazolom.

Oklánd, 1906. évi szeptember 11.

Gidófalvi, kir. albiró.

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujság-kiadó intézete.

Eladó kocsik. Egy félvicses kocsit javítva, jótállás mellett és egy új, félolajos tengellyel, előnyös áron eladó Dávid Gergely kovács-mesternél Székelyudvarhely, Petőfi-utca 26. sz. alatt.

Nagyon nehéz

de nem teljesen lehetetlen oly szert találni, mely gyermekek részére épp oly megbízható és eredményes hatású, mint a gyógyszerkamájából alfoszorsavas méz és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió; mert a Scott-féle Emulsió a fiatal szervezetbe új erőt vezet és átsegíti fejlődéssel kapcsolatos nehézségeken. A Scott-féle Emulsió egyúttal jó ízű, könnyen emészthető és oly tiszta szer, hogy a legesekeylebb zavarokat sem okozza és állandóan csak a legjobb sikerrel használható. A Scott-féle Emulsió sokkal jobb, mint a közönséges csukamájolaj.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Főzöttcetgyári rak-

tár! Legkiválóbb minőségű főzöttcet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

„Eredeti Singer” var-

rógépek a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer” cég képviselőjénél rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árusíthatnak.

Kiváló tisztelettel

Bokor András.

az „Eredeti Singer” cég megbízottja.

KOCSIK kiváló minőségben és olcsó árakon állandóan kaphatók: Albert Péter Kovács mesternél Székelyudvarhelyt. Használt kocsikat becsérel és kijavít.

Tüzifaeladás.

Székelyudvarhely város folyó évi szeptember 30-án délelőtt 9 órakor a „Záldog” erdőben levő 150 négyszögöl tűzifát nyilvános árverésen, a helyszínen készpénz fizetés mellett elfogadni.

Székelyudvarhelyt, 1906. szept. 21.

Gotthárd, polgármester.

WEINER MÁTYÁS

DIVATÁRUHÁZA

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 3.

1906. évi őszi- és téli idény újdonságai magyar, francia és angol divat-kelmékből a legnagyobb választékban immár megérkeztek s azok megtekintésére van szerencsém a nagyérdemű közönséget ezennel tisztelettel meghívni.

Mosókelmék 18 kr.-tól 65 kr.-ig.

Gyapjuszövetek 38 kr.-tól 25 frt.-ig.

Magy. gyártm. vízfoltmentes posztók.

Magy. gyártm. angol ízlésben tartott kockás és csíkos kelmék.

Magy. gyártm. mosószövetek stb. Nagy mintagyűjteményemet, mely a legújabb őszi- és téli szövetek nagy választékát tartalmazza, vidékre kíváncsiakra ingyen és bérmentve küldöm. 20 K felüli megrendeléseket bérmentve küldök.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS ES STOCK

pároló-telepe FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

A „SZÉKELY UDVARHELY” hirdetése a leg eredményesebb.

KÉRJEN

csak Seller és Kary féle

FIAM VÁSÁROLJ oly kereskedőknél, kik hirdetnek, mert ezek intelligensek és jól fogsz járni.

FRANKLIN.

Kaphatók: BETEGH PÁL és TÁRSÁNA.

FREDON

legjobb tisztoszer minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcal, oscar, chevreux és lakkeipőh. Bécs, XII.1.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben hapható.

Thomassalakliszt

csillag

védjegyű

Stern Marko

a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágya

minden kalászos, kapás és takarmánynövény (lóhere, lucerna stb.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is. Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárta és tartalom-jelzésre ügyelni!

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Teréz-körút 3. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. h. Berlin, vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Sterba Ödön jóhírű fűszerkereskedését vétel útján átvettem és azt ezentul saját nevem alatt folytatom.

Midőn ezt a körülményt a közönség szíves tudomására hozom, kijelentem, hogy fő törekvésem lesz a legkényesebb igényeket is egy szolid, pontos és előzékeny kiszolgálással, mint kiváló minőségű és olcsó áruimmal kiérdemelni.

Kérem a n. é. közönség elődöm iránt tanusított szíves pártfogását részemre is fentartani és én ígérem, hogy azt minden tekintetben ki is fogom érdemelni.

Gyarmathy Ákos
fűszerkereskedő.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszmiárak, függő, fali és asztali lámpákban. Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Államilag ólomzárolt lucerna és lóhere magvak. Valamint baltacin-, répa- és fűmagvak. Valódi erfurti konyha-, kerti- és virágmagvak a legjobb minőségben a legolcsóbb árakon.

Mindig friss fűszerárak!